

Vergaderjaar 1986–1987

19757

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering (Anonieme verdachte)

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 27 augustus 1986

Bij Kabinetsmissive van 16 mei 1986, nr. 103, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering (anonieme verdachte).

1. De voorgestelde aan artikel 61, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering toe te voegen volzin is imperatief gesteld. Het verdient naar het oordeel van de Raad van State de voorkeur de bepaling facultatief te formuleren, zodat in de tekst wordt *opgenomen, dat de termijn van zes uren tot twaalf uren kan worden verlengd in geval van verdenking van de overtreding van artikel 435, onder 4°, van het Wetboek enz.*

Een dergelijke redactie biedt het voordeel, dat verlenging niet steeds automatisch plaatsvindt. Verlenging zal immers niet altijd nodig zijn (bij voorbeeld indien de zes uren volstaan, of indien tijdens deze periode de verdenking komt te vervallen) en als de noodzaak ontbreekt zelfs ongewenst zijn.

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 2 oktober 1986

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw Kabinet van 16 mei 1986 nr. 104 machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermeld wetsvoorstel rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 27 augustus 1986, nr. W03.86.0234, moge ik U hierbij aanbieden.

1. De Raad wijst erop dat in het ter advisering voorgelegde voorstel de aan artikel 61, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering toe te voegen volzin imperatief is gesteld. De Raad geeft er de voorkeur aan die zin facultatief te formuleren, waardoor naar zijn oordeel beter tot uitdrukking komt dat van de geboden bevoegdheid om de maximale termijn van aanhouding van zes uren tot twaalf uren te verlengen niet steeds of niet ten volle gebruik zal behoeven te worden gemaakt. Hoewel ook de aanvankelijk voorgestelde formulering *geen andere strekking had dan te bepalen dat de verdachte in de omschreven bijzondere omstandigheden in geen geval langer dan twaalf uren voor het verhoor mag worden vastgehouden, kan ik mij heel wel vinden in de door de Raad gesuggererde facultatieve formulering. Het wetsvoorstel is dienovereenkomstig aangepast.*

2. Gezien het verband tussen het voorgestelde nieuwe artikel 435, onder 4°, van het Wetboek van Strafrecht en artikel 52 van het Wetboek van Strafvordering geeft de Raad in overweging in het kader van het onderhavige wetsvoorstel laatstgenoemde bepaling aan te passen in die zin, dat in de opsomming van de personalia wordt opgenomen: geboortedatum en geboorteplaats.

2. De Raad suggereert vervolgens om als gevolg van de voorgestelde wijziging van artikel 435, onder 4° van het Wetboek van Strafrecht, waardoor niet alleen het desgevoerd opgeven van een valse naam aan het bevoegde gezag, maar ook van een valse geboortedatum-geboorteplaats of woon- of verblijfplaats als overtreding wordt strafbaar gesteld, tevens artikel 52 van het Wetboek van Strafvordering, dat handelt over de bevoegdheid van opsporingsambtenaren om verdachten staande te houden, aan te vullen, door bij de personalia waarnaar de opsporingsambtenaar kan informeren ook de geboortedatum en de geboorteplaats te noemen.

Materiële betekenis zou een dergelijke aanvulling niet hebben, immers ook zonder dit uitdrukkelijk te vermelden zijn opsporingsambtenaren bevoegd verdachten naar gegevens omtrent hun geboortedatum of geboorteplaats te vragen.

Voorts volgt uit artikel 54, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, dat het desgevoerd valselijk opgeven van persoonsgegevens, genoemd in artikel 435, onder 4°, van het Wetboek van Strafrecht, kan leiden tot aanhouding. Ook daartoe is een aanvulling van artikel 52 van het Wetboek van Strafvordering niet nodig. Een aanvulling van dit artikel, als door de Raad van State in overweging gegeven, zou dan ook uitsluitend strekken ter verduidelijking van de relatie tussen die bepaling en de voorgestelde uitgebreide bepaling van artikel 435, onder 4° van het Wetboek van Strafrecht. Wanneer men als verdachte op vragen van een opsporingsambtenaar naar die persoonsgegevens valse informatie verschaft maakt men zich schuldig aan een strafbaar feit en wordt dat ter plekke geconstateerd of later achterhaald, dan riskeert men aanhouding. Die verduidelijking kan voor de rechtspraak zinvol zijn, reden waarom ik de suggestie van de Raad heb overgenomen.

3. Het voorgestelde derde lid van artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering spreekt van het maken van fotografische opnamen, het nemen van vingerafdrukken of andere soortgelijke maatregelen om de identiteit vast te stellen. Aangezien het hier maatregelen betreft, die van min of meer ingrijpende aard kunnen zijn, komt het de Raad voor, dat in ieder geval in de memorie van toelichting dient te worden aangegeven wat moet worden verstaan onder «andere soortgelijke maatregelen».

3. De Raad wijst er tenslotte op dat in het voorgestelde derde lid van artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering wordt gesproken van het onderwerpen van verdachten aan fotografische opnamen, het nemen van vingerafdrukken of andere soortgelijke maatregelen om de identiteit vast te stellen, en suggereert om in de memorie van toelichting aan te geven wat onder «andere soortgelijke maatregelen» moet worden verstaan. De memorie van toelichting vermeldt reeds als een

dergelijke maatregel het vaststellen van lichaamsmaten, die kunnen dienen ter beschrijving van het signalement. Op dit moment denk ik, afgezien van de genoemde fotografische opnamen en vingerafdrukken, verder niet aan andere maatregelen. Ik sluit echter niet uit dat in de toekomst nieuwe methoden of technieken worden ingevoerd bij de identificatie van onbekenden behulpzaam kunnen zijn. Van een verdere aanvulling van de memorie van toelichting op dit punt meen ik in het licht van het bovenstaande te kunnen afzien.

4. Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

4. Van de gelegenheid heb ik gebruik gemaakt om in het wetsvoorstel en in de memorie van toelichting te verduidelijken dat het strafbare feit van artikel 435, onder 4°, van het Wetboek van Strafrecht en de bevoegdheden uit hoofde van de tweede volzin van het tweede lid, en van het derde lid van artikel 61 van het Wetboek van Strafvordering, reeds ontstaan zodra een der opgenoemde persoonsgegevens valselijk, onderscheidenlijk niet, wordt vermeld.

5. Ten slotte zijn in de artikelen I en II nog correcties aangebracht in het licht van de aanwijzingen voor de wetgevingstechniek.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Ik veroorloof mij U in overweging te geven, het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de overeenkomstig het vorenstaande aangepaste memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

**Redactionele kanttekening,
behorende bij het advies no.
W03.86.0234 van de Raad van
State van 27 augustus 1986.**

– Punt 120 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek ware in acht te nemen in artikel I.